

**Cuvânt-înainte la Raportul anual privind concurența pentru 2019
de Margrethe Vestager, vicepreședintă executivă a Comisiei**

La sfârșitul anului 2019, puțini erau cei care ar fi putut să prevadă că evenimentele de la începutul anului 2020 urmau să schimbe în mod dramatic lumea în care trăim și economia mondială. Pandemia de COVID-19 a însemnat o schimbare de paradigmă din multe puncte de vedere și am fost nevoiți să ne adaptăm rapid și să regândim modul în care funcționăm. Cred că suntem îndreptățiți să afirmăm că, în ceea ce privește politica în domeniul concurenței, Comisia a răspuns așteptărilor.

În conformitate cu normele UE privind ajutoarele de stat, statele membre pot acorda sprijin întreprinderilor pentru a remedia o perturbare gravă a economiilor lor. În martie 2020, Comisia a adoptat un cadru temporar care să le permită statelor membre să se asigure că întreprinderile dispun de lichidități suficiente și să contribuie la menținerea locurilor de muncă și a continuității activității economice în timpul pandemiei de COVID-19. În prima jumătate a anului 2020, pe măsură ce criza a evoluat, Comisia a extins de trei ori acest cadru temporar pentru a răspunde nevoilor statelor membre și ale întreprinderilor, inclusiv prin acordarea de sprijin suplimentar pentru dezvoltarea și fabricarea unor produse importante în contextul pandemiei de COVID-19, prin subvenții salariale și prin recapitalizări. Adoptarea cadrului temporar și a modificărilor ulterioare arată modul în care Comisia a fost în măsură să reacționeze, să se adapteze la circumstanțe în continuă schimbare și să găsească soluții pentru a răspunde acestor circumstanțe, nepierzând din vedere necesitatea asigurării unor condiții de concurență echitabile pe piața unică. Pentru că vom avea nevoie ca piața noastră unică să revină în forță.

În mod inevitabil, pandemia de COVID-19 a afectat și alte domenii ale politicii în domeniul concurenței.

În martie 2020, în cadrul Rețelei europene în domeniul concurenței, Comisia și autoritățile naționale din domeniul concurenței au publicat o declarație comună cu privire la modul în care intenționează să aplice normele antitrust în timpul crizei. Comisia și autoritățile naționale din domeniul concurenței au declarat că vor facilita măsurile necesare și temporare care vizează găsirea de soluții pentru deficitele de aprovizionare generate de pandemie. Însă, în același timp, acestea au avertizat că nu vor ezita să intervină în cazul în care criza ar fi folosită pentru a disimula practici anticoncurențiale.

În domeniul antitrust, Comisia a publicat, în aprilie 2020, o comunicare privind cadrul temporar care a oferit orientări întreprinderilor. În această comunicare, Comisia a stabilit modul în care va proceda pentru evaluarea proiectelor de cooperare devenite necesare din cauza pandemiei de COVID-19, cum ar fi aprovizionarea cu medicamente și echipamente medicale.

În ceea ce privește concentrările, după o perioadă inițială în care DG Concurență a publicat un avis prin care se solicita întreprinderilor să amâne notificările, activitățile din acest domeniu au continuat cu foarte puține perturbări în ceea ce privește atât cazurile simplificate, cât și cazurile mai complexe.

O spun cu mândrie: serviciile Comisiei s-au ridicat la înălțimea provocării pe care o reprezintă această criză fără precedent. Un număr foarte mare de notificări privind ajutoarele de stat au fost evaluate într-un interval de timp extrem de scurt. Controlul concentrărilor economice în UE a continuat să funcționeze, Comisia respectând termenele legale și onorându-și, în același timp, obligațiile juridice. Aplicarea măsurilor de asigurare a respectării normelor antitrust a continuat fără întârzieri semnificative.

Dar să nu uităm realizările din 2019.

Acțiunile întreprinse de Comisie în 2019 au acoperit o gamă largă de sectoare care promovează existența unor piețe deschise și eficiente în UE. Politica UE în domeniul concurenței a continuat să sprijine principalele priorități politice ale Comisiei legate de piața internă, cum ar fi digitalizarea, impozitarea echitabilă, energia și clima.

Comisia și-a demonstrat capacitatea de a aplica cu strictețe normele de concurență care sancționează atât acordurile anticoncurențiale dintre întreprinderi, cât și întreprinderile care abuzează de pozițiile lor dominante în detrimentul consumatorilor. În 2019, Comisia a adoptat 15 decizii de sancționare a comportamentelor anticoncurențiale. Comisia a finalizat, de asemenea, patru cazuri antitrust bazate pe procedura de cooperare voluntară.

În 2019, 382 de fuziuni au fost notificate Comisiei. În pofida unei ușoare scăderi în cifre absolute față de 2018, numărul notificărilor din 2019 a rămas la un nivel foarte ridicat. Majoritatea concentrărilor notificate în 2019 nu au ridicat probleme de concurență. În 2019, Comisia a adoptat 362 de decizii în materie de concentrări economice și a intervenit în 19 cazuri. Au fost interzise trei concentrări, zece concentrări au fost autorizate, sub rezerva angajamentelor asumate, în prima fază, iar șase au fost autorizate, însoțite de măsuri corective, după a doua fază. Cele mai multe măsuri corective acceptate de Comisie în 2019 au constat în cesionări de active corporale sau necorporale, ceea ce confirmă preferința Comisiei pentru măsurile corective structurale.

Comisia a adoptat 308 decizii în materie de ajutoare de stat în 2019. Comisia a aprobat o serie de scheme de ajutoare de stat care permit statelor membre, de exemplu, să îndeplinească obiective de mediu, să instaleze rețele în bandă largă de foarte mare capacitate și să finanțeze cercetarea în industriile-cheie. Un al doilea proiect important de interes european comun (PIIEC) pentru dezvoltarea bateriilor, la care participă șapte state membre, a fost autorizat în 2019. În plus, Comisia a continuat să depună eforturi pentru a se asigura că statele membre nu acordă anumitor societăți selecționate avantaje fiscale necuvenite, care să le permită să evite plățirea impozitelor care le revin.

Pentru a se asigura că acestea rămân adecvate scopului, evaluarea normelor în materie de concurență a continuat în 2019, în conformitate cu orientările Comisiei privind o mai bună legislație. În cazul normelor antitrust, a continuat evaluarea Regulamentului de exceptare pe categorii de ajutoare aplicabil acordurilor orizontale, a Regulamentului de exceptare pe categorii de ajutoare aplicabil acordurilor verticale, a Regulamentului de exceptare pe categorii de ajutoare aplicabil sectorului autovehiculelor și a Regulamentului de exceptare pe categorii de ajutoare aplicabil consorțiilor. În cazul concentrărilor, Comisia a continuat evaluarea anumitor aspecte procedurale și jurisdicționale ale controlului concentrărilor economice în UE. În ceea ce privește ajutoarele de stat, a continuat verificarea adecvării normelor incluse în modernizarea ajutoarelor de stat și a altor norme. În ianuarie 2020 a fost inițiată o evaluare a Comunicării privind definiția pieței.

Majoritatea piețelor sunt supuse, în prezent, unor schimbări radicale, în special transformările fundamentale generate de digitalizarea în curs a societății. Trebuie să ne adaptăm, cu toții, producători, consumatori, factori de decizie politică și, nu în ultimul rând, noi, autoritățile responsabile cu aplicarea politicii în domeniul concurenței. Dacă vrem să rămânem utili, nu trebuie să ne mulțumim cu situația de față, ci să ne reevaluăm modul în care acționăm, pentru a învăța din experiență și, dacă este necesar, pentru a ne revizui instrumentele de punere în aplicare. Acesta este motivul pentru care i-am însărcinat pe cei trei consilieri speciali să întocmească raportul „Politica în domeniul concurenței pentru era digitală”, care a fost publicat în aprilie 2019. Potrivit concluziei consilierilor speciali, cadrul juridic de bază în materie de concurență este solid și suficient de flexibil

pentru a proteja concurența în era digitală. Cu toate acestea, consilierii speciali au insistat asupra faptului că ar trebui acordată o atenție deosebită puterii de piață a platformelor digitale. După o analiză aprofundată bazată pe raportul consilierilor speciali și pe alte rapoarte recente, Comisia a lansat, în iunie 2020, o consultare publică pentru a analiza dacă este necesar un nou instrument de concurență care să permită soluționarea problemelor structurale de concurență în timp util și în mod eficient.

Pentru a se asigura buna funcționare a piețelor la nivelul întregii economii, uneori nu este suficient să se asigure respectarea riguroasă a normelor existente în materie de concurență. În completarea asigurării respectării normelor, poate fi necesară reglementarea sectorială, pentru a se evita disfuncționalitățile pieței. Acest lucru ar putea fi valabil în cazul piețelor dominate de platforme digitale care acționează în calitate de controlori ai fluxului de informație (*gatekeepers*). Competitivitatea presupune concurență, atât pe plan intern, cât și pe plan mondial. Politica în domeniul concurenței nu asigură, în sine, competitivitatea. Este nevoie ca aceasta să fie completată cu o politică industrială eficace, care să creeze condițiile necesare pentru ca antreprenorii să își realizeze ideile și care să le permită întreprinderilor de toate dimensiunile să prospere și să se dezvolte. În comunicarea sa din martie 2020, intitulată „O nouă Strategie industrială pentru Europa”, Comisia și-a prezentat viziunea cu privire la ceea ce dorește să realizeze UE până în 2030 și după această dată.

Economia UE este deschisă și strâns interconectată cu restul lumii. Cu toate acestea, deschiderea noastră poate fi utilizată pentru a denatura concurența pe piața unică, de exemplu, de către întreprinderile străine care beneficiază de sprijin din partea statului. Avem nevoie de instrumentele adecvate pentru a aborda efectele negative ale subvențiilor străine. Acesta este motivul pentru care, în iunie 2020, Comisia a lansat dezbaterile pe această temă, prin publicarea unei Cărți albe privind crearea unor condiții de concurență echitabile pentru toți în ceea ce privește subvențiile străine.

În concluzie, normele de bază ale UE în materie de concurență sunt și în momentul de față la fel de relevante ca în momentul în care au fost stabilite prin tratat, în urmă cu peste 60 de ani. Împreună cu autoritățile naționale din domeniul concurenței din UE, Comisia va continua să aplice aceste norme în mod echitabil, pe baza faptelor, a dovezilor și a unei analize riguroase, respectând totodată procedurile aplicabile. O concurență efectivă pe piața internă stimulează inovarea, dinamismul și creșterea economică, ceea ce este în beneficiul tuturor. Politica în domeniul concurenței va contribui la realizarea obiectivelor ambițioase ale mandatului actualei Comisii, printre care se numără ecologizarea economiei, conturarea viitorului digital al UE și consolidarea unei economii în serviciul cetățenilor.